

راهبردهای اساسی و روشهای کارآمد در برنامه‌های آموزش و پرورش

زهره سادات موسوی *

موانع و آسیب‌های تربیت دینی در آموزش و پرورش: ۱. رها کردن دانش آموز در رشد امیال مجازی و توجه افراطی به هوس‌ها توسط خانواده و مربیان و تقویت روحیه فردگرایی و عدم آموزش و توجه کافی به عامل مهم وسوس شیطان رجیم ۳. کاهش خیراندیشی و عادت به کار خیر ۴. جهل نسبت به حقایق ۵. عادت نکردن به تفکر در امور ۶ عوامل مضر محیطی جهانی (تهاجم رسانه ای به فرهنگ مذهبی و سنتی ملل) و ملی ۷. عدم به کارگیری معلمان و مربیان شایسته و معرفی الگوهای تربیتی برای تدریس دینی ۸. یکی بودن دبیران دینی و قرآن بدون در نظر گرفتن میزان تخصص آنان در هر کدام از این دو رشته

روشهای کاربردی برای رفع موانع فوق الذکر: الف: توجه مدرسین آموزش خانواده به موضوع و آموزش این که محبت واقعی به فرزندان و خیرخواهی نسبت به آنان ایجاب می‌کند که امیال منطقی و طبیعی آنان را رشد داده و امیال مجازی را اشباع نماییم ب: قرار دادن تمرینات برای جلوگیری از رشد ردایل و امیال مجازی توسط مربیان و معلمان به عنوان تمرین درسی هفتگی و ماهانه ج: همکاری و همیاری دانش آموزان هنگام یادگیری به جای ایجاد روحیه رقابت (آموزش گروهی در کلیه دروس رایج گردد تا دانش‌آموزان به جای لذت از پیشرفت خود، از وحدت با دیگران و پیشرفت گروهی لذت ببرند، که این لذت مضاعف است زیرا با سبکی روح همراه است نه سنگینی آن) د: ایجاد و ابداع زمینه‌های همکاری در فعالیت‌های گروهی فوق برنامه پرورشی، ورزشی، آموزشی و تفریحی و: ابداع مسئولیت‌ها و وظایف برای دانش آموزان در محیط مدرسه و بالابردن روحیه مسئولیت پذیری و حس وظیفه شناسی و تشویق بهترین افراد مسئول ه: توجه به این نکته که مشارکت دانش آموز در تدریس و احراز حق پرسش و چون و چرا در موضوعات نباید منجر به گستاخی و خیره

سری و خودداری از احترام معلم و ارزش نگذاشتن به شخصیت والای عالم (که فطری است بشود ۱. آموزش عمومی بر حقیقت بودن وجود ابلیس براساس تعالیم ادیان و قسم نامبارک او از راه بیا آیات قرآن و احادیث ۲. پرداختن به داستانها، نمایشنامه‌ها براساس قصص انبیاء و شناساندن راه‌های اصلی و معروف کید شیطان الف: ارزش گذاری به وجود نیت خیر و صداقت در کارها در امر برخورد مسئولین مدرسه با دانش‌آموز ب: برگزاری فعالیت‌های عمومی و فردی برای کار خیر در مدارس به دست خود دانش‌آموزان (به طوری که خود متولی آن تا سرانجام باشند) ج: تعبیر اعمال خلاف خصوصاً "کودکان و نوجوانان (ابتدایی و راهنمایی) بر نیت‌های خوب و عاطفی توسط مسئولین مدرسه د: تشویق افراد خیر و بهترین دانش‌آموزان در اخلاق شخصی و اجتماعی ۱. آشنایی دادن دانش‌آموزان به اخلاق الهی و قصص انبیاء و ائمه (ع) به زبان داستان و نمایشنامه (سرمایه‌گذاری اداره کل برای ساختن و نمایش زندگی انبیاء برای کل مدارس) ۲. معرفی کتب غیر درسی مناسب به معلمین هر پایه در انتها یا پاورقی کتب دینی برای ورود بهتر به پاسخ سؤالات دانش‌آموزان و ارجاع افراد علاقه‌مند (تأسیس کمیته ای برای شناخت کتب غیر درسی مناسب هر درس) ۳. توجه به اینکه در کتب دینی آموزش‌های انتزاعی و استدلالی با امثله روشن بیان گردد ۴. اصلاح کتب دینی با اضافه نمودن آیاتی که با مسائل زندگی اجتماعی فعلی نزدیک تر است (مثل رشوه - ربا - کاهل الصلاه بودن - دروغ ...) ۵. همه جانبه نگری در نگرش و پرورش کمالات مورد سنجش عقلی و وجدانی دانش‌آموزان قرار گیرد و درباره افراط و تفریط در هر صفت بحث شود الف: ایجاد فرصت تبادل نظر در کلاس دینی در مورد سؤالات تا تفکر، مهمترین روش یادگیری قرار گیرد و زمینه ادراک حکمت فراهم گردد ب: آوردن مقدمه‌ای اول هر کتاب درسی در مورد علت مطالعه آن درس بحث آن در یک جلسه مقدماتی ج: جانشین نکردن فرهنگ انتخاب رایانه و اینترنت به جای مطالعه بلکه هر دو در کنار هم د: برگزاری جلسات پرسش و پاسخ معلمان به طور ماهانه با مؤلفین کتب دینی یا اساتید.